

А. Г. Дідук,

кандидат юридичних наук, доцент

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2176-1055>

О. В. Герасименко,

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В СІМЕЙНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНАЛУ ПЛАТФОРМИ «ДІЯ» ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕВОЛЮЦІЮ ІНСТИТУТУ СІМЕЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Державне некомерційне підприємство
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»
проспект Любомира Гузара, 1, 03058, Київ, Україна
E-mails: alisa-d@ukr.net, oleksandra_herasymenko@ukr.net

Мета: встановити вплив цифровізації на розвиток інституту сімейних правовідносин в Україні шляхом здійснення аналізу інновацій застосунку «Дія» як сучасного інструменту цифрової трансформації у сфері державних послуг. Визначити переваги, виклики та перспективи використання таких цифрових технологій для спрощення та вдосконалення правовідносин у сфері сімейного права. Дослідити нормативні засади впровадження трансформаційних процесів платформи «Дія». **Методи дослідження:** аналіз і синтез, порівняльно-правовий метод, соціологічний метод, емпіричний та прогностичний методи. **Результати:** детальний огляд функціональних можливостей платформи «Дія» у сфері сімейного права. Визначення переваг цифровізації у спрощенні процедур та покращенні доступу громадян до послуг у порівнянні з традиційними методами. Встановлення необхідності щодо вдосконалення сімейного законодавства та інших нормативно-правових актів для легітимізації процесів цифрової трансформації.

Обговорення: вплив інноваційних цифрових послуг на сімейне право, зокрема на правовідносини між громадянами та державою; переваги та виклики, пов'язані з упровадженням цифрових інструментів у сфері сімейних правовідносин; перспективи використання новітніх технологій для подальшої модернізації сімейного права.

Ключові слова: сімейне право; сімейні правовідносини; цифровізація; платформа «Дія»; інновації; електронне врядування; державні послуги; шлюб; «єМалятко»; цифрові сервіси; усиновлення; опіка та піклування; правова реформа; цифрові документи.

Постановка проблеми та її актуальність.

Сімейне право є однією із найбільш фундаментальних галузей права, яка охоплює правовідносини між подружжям, батьками та дітьми, а також визначає їхні права та обов'язки. Традиційно реалізація прав у цій сфері була пов'язана з безпосередньою взаємодією громадян із державними органами, що супроводжувалося значними часовими та фінансовими витратами. Проте стрімка цифровізація суспільного

життя, зокрема в Україні, створює нові виклики та можливості для розвитку сімейного права. Одним із ключових інструментів цифрової трансформації стало впровадження платформи «Дія», яка дозволяє громадянам здійснювати більшість адміністративних процедур онлайн. Проте впровадження цифрових технологій у сферу сімейного права стикається з низкою проблем, які потребують детального дослідження.

Основною проблемою даної тематики є юридична адаптація сімейного права до цифрових сервісів, сімейне право України базується на положеннях Сімейного кодексу України, який був розроблений у період, коли цифровізація ще не була домінуючим трендом. Сьогодні виникає необхідність оновлення нормативно-правової бази для легітимізації електронних процедур у сфері сімейного права, таких як електронний документообіг, електронний підпис та їх юридична сила. Впровадження цифрових сервісів повинно забезпечувати не лише зручність, але й високу якість реалізації прав громадян. Важливо, щоб послуги через «Дію» відповідали рівню стандартів, які були притаманні традиційним процедурам, та уникали помилок або технічних збоїв, які можуть вплинути на юридичний результат. Розглядаючи переваги зручності надання адміністративних послуг через цифрову платформу «Дія», постає питання безпеки та захисту персональних даних, оскільки сімейне право часто має справу із чутливими персональними даними, такими як інформація про дітей, шлюбні відносини чи фінансовий стан сім'ї. Тому використання платформи «Дія» вимагає високого рівня захисту цих даних від можливих кібератак або неправомірного використання.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Дослідження проблематики цифровізації державних послуг, зокрема у сфері сімейного права, активно розвивається в Україні та за кордоном. Впровадження таких інновацій викликає інтерес як серед вітчизняних науковців, так і в колі міжнародних вчених. Серед українських вчених, які висвітлювали дану проблематику в своїх працях, – Н.І. Тимченко, О.В. Петренко, Г.В. Радченко, О.А. Явор, С.А. Дорошенко, Т.О. Музика, С.Б. Булеца, І.В. Сергієнко, О.М. Задорожний, І.Е. Ревуцька. Міжнародний досвід цифровізації аналізується в дослідженнях L. Lodge та S. Kalinina, які порівнюють практики європейських країн у сфері цифровізації сімейних послуг. Вони наголошують, що такі сервіси покращують доступ до прав, але вимагають високого рівня правового регулювання [14].

Мета: встановити вплив цифровізації на розвиток інституту сімейних правовідносин в Ук-

раїні, здійснивши аналіз інновацій застосунку «Дія» як сучасного інструменту цифрової трансформації у сфері державних послуг. Визначити переваги, виклики та перспективи використання таких цифрових технологій для спрощення та вдосконалення правовідносин у сфері сімейного права. Дослідити нормативні засади впровадження трансформаційних процесів платформи «Дія».

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується стрімким упровадженням цифрових технологій у всі сфери життєдіяльності, включно із правовою системою. Цифрові інновації починають диктувати свої умови, до яких необхідно адаптувати правові інститути, в тому числі інститути цивільного та сімейного права, оскільки одним із найбільш визначних прикладів цифрової трансформації в Україні є поява платформи «Дія», яка стала інструментом упровадження інновацій з надання державних послуг. Цифровізація не лише спрощує доступ громадян до адміністративних послуг, але й впливає на зміст правових відносин, формуючи нові підходи до реалізації прав у різних галузях права, зокрема у сімейному [9, с. 156-158].

Сімейне право, будучи однією з фундаментальних галузей права, охоплює широкий спектр правовідносин, що мають безпосереднє значення для кожного громадянина. В умовах цифровізації ці відносини набувають нового формату: від реєстрації шлюбу чи народження дитини до врегулювання питань розлучення або опіки над дітьми. Платформа «Дія» стала важливим інструментом, який дозволяє реалізувати ці права за допомогою сучасних технологій, спрощуючи процеси, роблячи їх прозорими та доступними.

Ця стаття присвячена аналізу впливу цифрових інновацій на розвиток сімейного права в Україні через призму впровадження платформи «Дія» та здійснення аналізу надання послуг громадянам, їх відповідності до норм чинного сімейного законодавства. Увага приділяється як перевагам цифрових технологій у забезпеченні сімейних правовідносин, так і викликам, які постають перед правовою системою в умовах переходу до цифрового врядування. Наукове до-

слідження даних процесів має важливе значення для розробки ефективної стратегії цифрової модернізації сімейного права.

Платформа «Дія» виступає як сучасний інструмент цифрової трансформації в наданні державних послуг, зокрема у сфері сімейного права. Її функціонал охоплює широкий спектр послуг. Нижче у статті представлений детальний огляд ключових можливостей платформи в даній галузі.

У вересні 2024 року Уряд прийняв постанову, яка дозволяє українцям у межах експериментального проекту одружуватися в застосунку «Дія». Раніше через неможливість побачитися наживо багато наречених відкладали узаконення стосунків, тому було заплановано процес державної реєстрації шлюбу повністю перевести в електронну форму. Особливо актуальне одруження онлайн для військових та пар, які через війну перебувають на відстані. Можливість подання заявки на реєстрацію шлюбу в онлайн режимі з вибором дати та часу проведення церемонії без відвідування відділу ДРАЦС є єдиною можливістю реєстрації шлюбу для таких пар, для інших же це інноваційна альтернатива традиційній процедурі укладання шлюбу [13; 14].

Впровадження онлайн-послуг реєстрації шлюбу також є важливим кроком у модернізації сімейного права, адже воно демонструє адаптацію правової системи до викликів цифрової епохи. Така трансформація потребує аналізу як практичних переваг нововведення, так і його відповідності чинному законодавству України. З огляду на активність впровадження даних процесів використання цифрових інструментів спрощує саму процедуру, проте водночас викликає дискусії щодо правової надійності і статусу такої реєстрації. Розглядаючи правовий статус шлюбу, укладеного онлайн, сутність та його юридичне значення, шлюб, який укладений через електронний застосунок «Дія», має таку ж юридичну силу, як і шлюб, зареєстрований традиційно в органах ДРАЦС. Чинне законодавство України визнає даний формат через наявність цифрової ідентифікації та електронного підпису, які забезпечують вірогідність та правомірність згоди подружжя. Законодавчою

основою для електронної реєстрації шлюбу виступає Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» [22], який передбачає юридичну силу електронних документів і реєстрацій, що дозволяє прирівнювати електронні та традиційні форми шлюбного союзу [3; 4]. Водночас сімейне законодавство частково суперечить відповідності реєстрації шлюбу онлайн. Як приклад можна навести статтю 34 Сімейного кодексу України щодо реєстрації шлюбу в присутності нареченої та нареченого. Згідно з нею присутність нареченого та нареченої в момент реєстрації їхнього шлюбу є обов'язковою, що не має відповідності з реєстрацією шлюбу дистанційно [8, с. 388; 9 с. 158].

Розлучення через платформу «Дія» - сучасний, швидкий і зручний спосіб розірвання шлюбу для подружжя, яке має взаємну згоду та відсутність ускладнюючих обставин. Разом із тим, вона вимагає подальшого вдосконалення для розширення доступності та врахування більш складних життєвих обставин, оскільки фактично розірвати шлюб через «Дію» може тільки подружжя, яке розлучається за взаємною згодою, не має неповнолітніх дітей (біологічних чи усиновлених), спірних питань щодо їх виховання та визначення місця проживання. Також обов'язковою умовою є відсутність майнових чи інших спірних питань. В іншому випадку подружні спори вирішуються в судовому порядку та розірвання шлюбу здійснюється лише на підставі рішення суду про таке розірвання [17].

Ще одним із яскравих та найбільш вдалих цифрових нововведень є комплексна електронна послуга «Малютко», яка стала інноваційним рішенням для батьків новонароджених дітей. Проєкт «Малютко» було запроваджено Міністерством юстиції України у лютому 2019 року, а запущено Міністерством цифрової трансформації України вже в січні 2020 року. Він передбачає, що батьки новонародженої дитини можуть отримати до 9-ти державних послуг, пов'язаних із народженням дитини за однією заявою. Відповідно з 2020 року таку заяву можна подати онлайн через портал «Дія». Впровадження «Малютко» дозволяє оформити до 9 державних послуг за однією електронною заявою, а саме:

1) реєстрація народження дитини. Сервіс дозволяє подати електронну заявку на державну реєстрацію народження дитини, що відповідає положенням Сімейного кодексу України (ст. 144, згідно якої батьки зобов'язані невідкладно, але не пізніше одного місяця від дня народження дитини, зареєструвати народження дитини в органі державної реєстрації актів цивільного стану). Можливість подати заяву онлайн спрощує процедуру, що сприяє пришивдженню виконання даної норми. Створення електронної заявки та інтеграція з державним реєстром ДРАЦС забезпечують спрощений порядок подання заяв [2];

2) реєстрація місця проживання дитини. В даному розділі застосунку «Дія» зазначається, що новонароджена дитина повинна бути зареєстрована за місцем проживання протягом 3-х місяців з дня державної реєстрації народження. Місцем проживання дитини до 14 років повинне бути місце проживання її батьків (або одного з них) [21];

3) присвоєння дитині ідентифікаційного номера (РНОКПП). Інтеграція із системою Державної податкової служби забезпечує автоматичне отримання номера через заявку «єМалятко»;

4) призначення допомоги при народженні дитини. Оформлення допомоги при народженні через «єМалятко» відповідає порядку, встановленому Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1751 та суттєво спрощує процедуру з оформлення такої допомоги батькам новонародженої дитини [20; 21];

5) призначення допомоги на дитину для багатодітних сімей відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2019 р. № 250 «Про затвердження Порядку виплати допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях»;

6) внесення інформації про дитину до Реєстру пацієнтів (прикріплення до лікаря);

7) внесення дитини до електронного реєстру страхувальників;

8) видача багатодітним сім'ям посвідчення батьків багатодітної сім'ї. Варто зауважити, що

в ході розробки проєкту «єМалятко» достатньо уваги було приділено питанням багатодітних сімей;

9) внесення відомостей про дитину до Реєстру виборців. При реєстрації народження дитини через сервіс «єМалятко», який є частиною «Дії», відомості автоматично передаються до Реєстру виборців. Дані надходять з реєстрів актів цивільного стану (ДРАЦС). Правильність інформації підтверджується заявником (батько або мати) під час заповнення заяви. Потім відомості про дитину перевіряються через систему державних реєстрів, щоб забезпечити їхню точність та унікальність. Після перевірки відомості про дитину автоматично додаються до Реєстру виборців, але ці дані не активуються до досягнення дитиною віку 18 років (до набуття права голосу) [16].

Розглядаючи правовий статус, сутність та юридичне значення електронної послуги «єМалятко», чинне законодавство України визнає даний формат через наявність цифрової ідентифікації та електронного підпису. Подаючи заяви через портал або застосунок «Дія», батьки заповнюють електронну форму та підписують її електронним підписом, які забезпечують вірогідність та правомірність наданої послуги. Законодавчою основою тут виступає Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» [5], який передбачає юридичну силу електронних документів і реєстрацій, що дозволяє прирівнювати електронні та традиційні методи надання послуг. Також діє Постанова Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2023 р. № 853 «Деякі питання надання комплексної електронної публічної послуги «єМалятко» [1, с. 57; 7; 16].

Торкнувшись теми дитини хочеться зазначити і про те, що на порталі «Дія» запрацювала нова послуга – усиновлення: реєстрація кандидатом. Тепер українці, які хочуть усиновити дитину, можуть подати заяву онлайн. Раніше потенційні батьки безрезультатно бігали по кабінетах – процес був не надто прозорим, бюрократичним та міг тривати роками. Необхідний пакет документів для оформлення батьківства збирали також дуже довго, через що в останні два роки кількість усиновлених дітей в Україні

суттєво знизилася. Разом з тим під час війни багато дітей опинилися без родини, а складнощі в усиновленні залишилися. Цифровізація процедури усиновлення прибирає більшість цих проблем та значно спрощує шлях до батьківства. Як зазначають на самому порталі: «Зараз ми працюємо над цифровізацією сфери усиновлення в Україні. Перший етап – заяву про консультацію щодо усиновлення в Дії – ми успішно пройшли. Тепер робимо наступний крок – цифровізували реєстрацію кандидатом. Раніше ця послуга була доступною тільки офлайн. Українці, які хочуть усиновити дитину, повинні були збирати багато паперових документів та стояти в чергах. У Дії цю послугу можна буде отримати просто та зручно, без зайвої бюрократії», – зазначив Михайло Федоров, Віцепрем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації України».

Подання заяви триває не більше 30 хвилин, а сама послуга безоплатна. П'ять робочих днів служба у справах дітей перевірятиме заяву. Після схвалення заяви співробітник служби обстежить житло, щоб зрозуміти, чи можна в ньому жити дитині. Якщо все добре, то потенційних батьків, які хочуть всиновити дитину, направлять на навчання з метою подальшої реєстрації кандидатами [19].

Ще одним важливим елементом цифрової трансформації у сфері сімейного права стала реєстрація опікунства чи піклування через застосунок «Дія» [10]. Детальну покрокову інструкцію даної процедури розміщено на сайті порталу та разом з нею викладено таку ж покрокову інструкцію цієї ж процедури, але в офлайн форматі, з чого можемо дійти висновку, що поки що певна частина громадян віддає перевагу традиційній процедурі реєстрації опікунства чи піклування [18].

Висновки. Отже, цифровізація в сімейному праві відкриває численні перспективи, які можуть значно спростити та покращити процеси, пов'язані з сімейними відносинами: онлайн-реєстрація шлюбів та припинення шлюбу; електронні реєстри актів цивільного стану, що полегшує отримання необхідних документів; автоматизація подачі позову до суду; автоматизація послуг адвоката та медіатора та можливість

проведення судових засідань з сімейних питань у віртуальному режимі. Такі перспективи цифровізації в сімейному праві сприяють підвищенню ефективності, доступності та зручності надання правових послуг, але потребують вдосконалення законодавчої бази та адаптації її до інновацій сучасних процесів цифрової трансформації. Розглянувши переваги надання адміністративних послуг через цифрову платформу «Дія», достатньо уяги слід приділити питанню безпеки та захисту персональних даних. Оскільки сімейне право часто має справу із чутливими персональними даними, такими як інформація про дітей, шлюбні відносини чи фінансовий стан сім'ї, використання платформи «Дія» вимагає високого рівня захисту цих даних від можливих кібератак або неправомірного використання.

Література

1. Явор О.А., Музика Т.О. Сімейне право в умовах цифровізації. *Розвиток сімейного законодавства України в умовах оновлення (рекодифікації) цивільного законодавства України*: збірник матеріалів круглого столу (м. Київ, 4 черв. 2024 р.). Одеса: Вид-во «Юридика», 2024. С. 56-60.
2. Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січ. 2002 р. № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
3. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01 лип. 2010 р. № 2398-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17#Text>
4. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
5. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
6. Порядок виплати допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 13 бер. 2019 р. № 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/250-2019-%D0%BF#Text>
7. Правила державної реєстрації актів цивільного стану в Україні: затв. наказом Міністер-

ства юстиції України 18 жовт. 2000 р. № 52/5 (у ред. наказу Міністерства юстиції України 24 груд. 2010 р. № 3307/5).

8. Булеца С.Б., Ревуцька І.Е. Цифровізація при укладенні шлюбу. *Закарпатські правові читання. Право як інструмент стійкості та розвитку в умовах сучасних цивілізаційних викликів*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 27 квіт. 2023 р.). Ч. II. Львів–Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 288-293. DOI: <http://dx.doi.org/10.36059/978-966-397-298-5-154>.

9. Булеца С.Б., Ревуцька І.Е. Місце диджиталізації при укладенні шлюбу в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 5. С. 156–162. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.02.26>

10. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт платформи «Дія». URL: <https://diia.gov.ua>. (дата звернення: 09.11.2024).

11. Деякі питання державної реєстрації шлюбу в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 бер. 2022 р. № 213. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 21.10.2024).

12. Шлюб з військовослужбовцем в умовах воєнного стану. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukladennia-shliubu-z-viiskovosluzhbovtsem-ta-iohorozirvannia-v-umovakh-voiennoho-stanu> (дата звернення: 28.10.2024).

13. Lodge M., Kalinina S. Digital Government and Family Law in Europe: A Comparative Analysis. *European Journal of Law and Digital Society*. 2020. Vol. 5. Issue 3. P. 245–260.

14. Державна реєстрація шлюбу в «Дія». Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт платформи «Дія». URL: <https://diia.gov.ua/services/zayava-na-shlyub> (дата звернення: 09.11.2024).

15. Державна реєстрація розірвання шлюбу. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт платформи «Дія». URL: <https://guide.diia.gov.ua/view/derzhavna-reiestratsiia-rozirvannia-shliubu-d96f88a3-9796-451b-aef2-83d30cad9b8e> (дата звернення: 09.11.2024).

16. Сервіс «єМалютко». Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт платформи «Дія». URL: <https://diia.gov.ua/services/yemalyatko> (дата звернення: 12.11.2024).

17. Усиновлення дитини. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт платформи «Дія». URL: <https://diia.gov.ua/news/usinovlennya-ditini-staye-prostishim-yak-pracyuye-nova-posluga-na-portali-diya> (дата звернення: 15.11.2024).

18. Опіка, піклування над дитиною: реєстрація кандидатом. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт платформи «Дія». URL: <https://diia.gov.ua/services/opika-pikluvannya-nad-ditinoyu-reyestraciya-kandidatom> (дата звернення: 17.11.2024).

19. Реєстрація місця проживання дитини до 14 років. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт платформи «Дія». URL: <https://guide.diia.gov.ua/view/reiestratsiia-mistsia-prozhyvannia-dytyny-do-14-rokiv-e22d959a-2a3d-4ed2-af91-8689e972018d> (дата звернення: 04.11.2024).

20. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21 лист. 1992 р. № 2811-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text> (дата звернення: 08.11.2024).

21. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 груд. 2001 р. № 1751. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1751-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення: 17.11.2024).

22. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII (в ред. Закону № 2801-IX від 01 груд. 2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 29.10.2024).

References

1. Yavor O.A., Muzyka T.O. Simeyne pravo v umovakh tsyvrovizatsiyi. Rozvytok simeynoho zakonodavstva Ukrayiny v umovakh onovlennya (rekodyfikatsiyi) tsyvilnoho zakonodavstva Ukrayiny: zbirnyk materialiv kruhloho stolu (m. Kyiv, 4 cherv. 2024 r.). Odesa: Vyd-vo «Yurydyka», 2024. S. 56-60.

2. Simeynyy kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 10 sich. 2002 r. № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
3. Pro derzhavnu reyestratsiyu aktiv tsyvilnoho stanu: Zakon Ukrainy vid 01 lyp. 2010 r. № 2398-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17#Text>
4. Pro elektronni dokumenty ta elektronny dokumentoobih: Zakon Ukrainy vid 22 trav. 2003 r. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
5. Pro elektronni dovirchi posluhy: Zakon Ukrainy vid 05 zhovt. 2017 r. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
6. Poryadok vyplaty dopomohy na ditey, yaki vykhovuyutsya u bahatoditnykh simyakh: zatv. Postanovoyu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 ber. 2019 r. № 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/250-2019-%D0%BF#Text>
7. Pravyla derzhavnoyi reyestratsiyi aktiv tsyvilnoho stanu v Ukraini: zatv. nakazom Ministerstva yustytsiyi Ukrainy 18 zhovt. 2000 r. № 52/5 (u red. nakazu Ministerstva yustytsiyi Ukrainy 24 hrud. 2010 r. № 3307/5).
8. Buletsa S.B., Revutska I.E. Tsyfrovizatsiya pry ukladenni shlyubu. *Zakarpatski pravovi chytannya. Pravo yak instrument stiykosti ta rozvytku v umovakh suchasnykh tsyvilizatsiynykh vyklykiv*: materialy XV Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Uzhhorod, 27 kvit. 2023 r.). Ch. II. Lviv–Torun: Liha-Pres, 2023. S. 288-293. DOI: <http://dx.doi.org/10.36059/978-966-397-298-5-154>.
9. Buletsa S.B., Revutska I.E. Mistse dydzhytalizatsiyi pry ukladenni shlyubu v Ukraini. *Analychno-porivnyalne pravoznavstvo*. 2023. № 5. S. 156–162. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.02.26>
10. Ministerstvo tsyfrovoyi transformatsiyi Ukrainy. Ofitsiynny vebсайт platformy «Diya». URL: <https://diia.gov.ua>. (data zvernennya: 09.11.2024).
11. Deyaki pytannya derzhavnoyi reyestratsiyi shlyubu v umovakh voyennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 7 ber. 2022 r. № 213. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213-2022-%D0%BF#Text> (data zvernennya: 21.10.2024).
12. Shlyub z viyskovosluzhbovtsem v umovakh voyennoho stanu. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukladennia-shliubu-z-viiskovosluzhbovtsemta-iohorozirvannia-v-umovakh-voiennoho-stanu> (data zvernennya: 28.10.2024).
13. Lodge M., Kalinina S. Digital Government and Family Law in Europe: A Comparative Analysis. *European Journal of Law and Digital Society*. 2020. Vol. 5. Issue 3. P. 245–260.
14. Derzhavna reyestratsiya shlyubu v «Diya». Ministerstvo tsyfrovoyi transformatsiyi Ukrainy. Ofitsiynny vebсайт platformy «Diya». URL: <https://diia.gov.ua/services/zayava-na-shlyub> (data zvernennya: 09.11.2024).
15. Derzhavna reyestratsiya rozirvannya shlyubu. Ministerstvo tsyfrovoyi transformatsiyi Ukrainy. Ofitsiynny vebсайт platformy «Diya». URL: <https://guide.diia.gov.ua/view/derzhavna-reiestratsiia-rozirvannia-shliubu-d96f88a3-9796-451b-aef2-83d30cad9b8e> (data zvernennya: 09.11.2024).
16. Servis «yeMalyatko». Ministerstvo tsyfrovoyi transformatsiyi Ukrainy. Ofitsiynny vebсайт platformy «Diya». URL: <https://diia.gov.ua/services/yemalyatko> (data zvernennya: 12.11.2024).
17. Usnovlennya dytyny. Ministerstvo tsyfrovoyi transformatsiyi Ukrainy. Ofitsiynny vebсайт platformy «Diya». URL: <https://diia.gov.ua/news/usnovlennya-ditini-staye-prostishim-yak-pracyuye-nova-posluga-na-portali-diya> (data zvernennya: 15.11.2024).
18. Opika, pikluvannya nad dytynoyu: reyestratsiya kandydatom. Ministerstvo tsyfrovoyi transformatsiyi Ukrainy. Ofitsiynny vebсайт platformy «Diya». URL: <https://diia.gov.ua/services/opika-pikluvannya-nad-ditynoyu-reyestratsiya-kandydatom> (data zvernennya: 17.11.2024).
19. Reyestratsiya mistysya prozhyvannya dytyny do 14 rokiv. Ministerstvo tsyfrovoyi transformatsiyi Ukrainy. Ofitsiynny vebсайт platformy «Diya». URL: <https://guide.diia.gov.ua/view/reiestratsiia-mistsia-prozhyvannia-dytyny-do-14-rokiv-e22d959a-2a3d-4ed2-af91-8689c972018d> (data zvernennya: 04.11.2024).
20. Pro derzhavnu dopomohu simyam z ditmy: Zakon Ukrainy vid 21 lyst. 1992 r. № 2811-XII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text> (data zvernennya: 08.11.2024).

21. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 27 hrud. 2001 r. № 1751. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1751-2001-%D0%BF#Text> (data zvernennya: 17.11.2024).

22. Pro elektronnu identyfikatsiyu ta elektronni dovirchi posluhy: Zakon Ukrayiny vid 5 zhovt. 2017 r. № 2155-VIII (v red. Zakonu № 2801-IX vid 01 hrud. 2022 r.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (data zvernennya: 29.10.2024).

Alla Diduk, Oleksandra Herasymenko

DIGITAL INNOVATIONS IN FAMILY LAW OF UKRAINE: LEGAL ANALYSIS OF THE FUNCTIONALITY OF THE PLATFORM “DIIA” AND ITS IMPACT ON THE EVOLUTION OF THE INSTITUTE OF FAMILY LEGAL RELATIONS

State Non-Commercial Company «State University «Kyiv Aviation Institute»
Lubomyr Huzar Avenue, 1, 03058, Kyiv, Ukraine
E-mails: alisa-d@ukr.net, oleksandra_herasymenko@ukr.net

Objective: to determine the impact of digitalization on the development of family law relations in Ukraine by analyzing the innovations of the Diia application as a modern tool for digital transformation in the field of public services. To identify the advantages, challenges and prospects of using such digital technologies to simplify and improve legal relations in the field of family law. To explore the regulatory framework for the implementation of the transformation processes of the Diia platform. Research methods: Analysis and synthesis, comparative legal method, sociological method, empirical and prognostic methods. **Results:** a detailed overview of the functionality of the Diia platform in the field of family law. Identification of the benefits of digitalization in simplifying procedures and improving citizens' access to services compared to traditional methods. Establishing the need to improve family law and other regulations to legitimize digital transformation processes. **Discussion:** the impact of innovative digital services on family law, in particular on legal relations between citizens and the State, the benefits and challenges associated with the introduction of digital tools in the field of family law, the prospects for using the latest technologies for further modernization of family law.

Key words: family law; family legal relations; digitalization; Diia platform; innovations; e-governance; public services; marriage; eBaby; digital services; adoption; guardianship and custody; legal reform; digital documents.

Стаття надійшла до редакції 09.12.2024